

НЭГЭШЬЕ КОЛОС ГЭЭНГҮЙГӨӨР ХУРЯАХА!

Бүх ороонуудай пролетаринар, нэгэдэгтм!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой,
БМАССР-эй Верховно Советэй
ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын
Городной орган

Августын

16

1942 он

ВОСКРЕСЕНЬЕ

№ 194 (4006)

СЭН 15 МУНГЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой Бюрогой шийдхэбэрийн
ёһоор республиканска газетануудтэ ХҮНДЭЛЭ-
ЛЭЙ ДОСКА бии болгогдоо.

Колхознигууд, трактористнууд, хүдөө-ажахын
специалистнууд, городской ажалшадай ба һурагша-
дай бригаданууд! Таанар Хүндэлэлэй доскада бэишэг-
дэхэ хүндэтэ эрхэ олохын түлөө тэмсэгтм!

ХҮНДЭТЭ ЭРХЭ ОЛОХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭГТМ, НҮХЭД!

Манай анаг байхан эхэ оройн
баялг ахтай газар нутагууд
тэснэ галзуу арьсхан мэтээр
дугтаажа байһан дайсаные баа-
тар улааг бөөдүүдтэй хамта
сохижо байгаа энэ үедэ колхозууд
ба совхозуудта аймагтар эхэ ажа-
лай охин сөрбхижэ байна. Оло-
мнган колхознигууд, тракторист-
нууд, совхозой хүдэлмэришэд бол-
бол фронто улам эхээр тулалда-
гэһэн нийгын патристическа хүсэ-
лэнтэйгөөр өөдөлгөөн тархалан
ба хадалан дээр, ферм ба гүрт-
нүүд дээр унаһан малтайгаа
абангуйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Таряа талха эхээр ургуулаха ба
адуу малаа олохоруудан үсэхын
түлөө хүдөө нутагуудта Бүхэсою-
на социалистическэ мурьсөөнэй
дэлгэрхөн саһаа хойшо мүнөө 3
шара шахуу боложо байна. Энэ үе
соо колхознигууд стахановчууд,
эрхмн трактористнууд болон бри-
гаданууд, колхоз ба МТС-түднэ
байтагй бүхэл аймагуудыһе түс
мурьсөөнэ һайн жэшээ харуу-
лан, түрүү һуури эзэлхэ хүндэтэ
эрхэ олоһон байха юм.

Мүнөөдэр манай «Б. М. Үнэн»
газетдэ тулалдагдан мэдээсэл-
лэй ёһоор. Нийгын аймаг болбол
СССР-эй Наркомзэмэй дамжуулгын
Улаан Туг абаха кандидат болобо.
Баһа, манай республикын колхоз-
нууд ба МТС-түднэ түрүүшүүд боло-
лох—16 хун «Социалистическэ
хүдөө-ажахын отличник» гэһэн
знагочоор шагнагдана. Энэ тү-
рүү хүмүүд дайны үеһн байһа-
ла ажаллажа байһанда өөдөлгөөн
хэрэгтэ байтар шулгалд, фронто-
ло ба гүрэндэ элхэ хоолой зүйл-
нүүднэ болох алагуулабэридэ
түрхэй өдөлгөөнүдэ шадала һаа
эхээр үлэхэ гэжэ оролдоно.

Байхан ВКП(б)-гэй Обкомой
Бүрө болбол социалистическэ му-
рьсөөнэ ялжа тархалан айма-
гууд, колхозууд, совхозууд ба
МТС-түднэ урмашуулын зорил-
гоор «Б. М. Үнэн» ба «Б. М.
Правда» газетануудтэ Хүндэлэлэй
доска бии болгохо гэжэ тогтообо.
Мурьсөөнэ эрхмнлэһэн һайн байн
колхозууд, совхозууд ба МТС-үүд
мүн тэршэлэн тархан ажалай,
луговодческэ, малажалай, трак-
торна, комбайнова бригаданууд ба
агродууд, колхозуудта тулалдаха
ошойн гороной ажалшадай ба
буралшадай бригаданууд эрхмн агро-
номууд, зоотехникууд, врачнууд,
хүтэлэй асаны даалшад ба түр-
рү аймагууд энэ бөшгөхтэ юм.
Ушар ниймдэ, мүнөө үедэ гүбн-
нэй халуун хүдэлмэри хэжэ ба
шанэ ургасана хурмашаар поли-
дээрэ гаража байһан манай рес-
публикын түг түмэн колхознигууд
болбол энэ шулхал тогтоолые
халуун дулаанар угтажа, ажалай
элбихи хэпшэл улам эхээр баяр-
руулажа байһандай һэгэтэ багта-
лаһагтм.

Бүхэсоюзна социалистическэ
мурьсөөнэ оролоо хэлэн олон
шулхал уялануудыһаа абаад, хэлэ-
һэн шэжээ хүдэхын түлөө үнэн

зоригтоо хүдэлмэрилжэ байһан
хүмүүд манай колхозууд ба совхо-
зуудта, машинно-тракторна стан-
цинуудта яһаа олон бии. Республи-
кын суута звеновод Лукерья
Прохорова, Шурьгинагай звено
энэ жэлдэ мартабхын тархалын
гектар бүрһөө 1200 центнер
ургаса хурмашаар гэжэ уялга
абанан байгаа. Тийн тус звеногой
член бүхэнэй оролтолын ашаар
үзэгдөгтэй эхэ картанба ургуу-
лагдажа, гектар бүрһөө 1200
центнерһөө бага бэшэ ургаса ху-
рмашаар. Тэднэй хүдэлмэрилжэ
байгаа Замгайн аймагай Үнэг-
тэй тохойной XVIII партсөөдн
нэрэмжтэ колхозой нүхэр Шурь-
гинагай звеногойчиды сэрэгтэй
үеһн стахановчууд гэһнэ гэжэ
матдаг байһанын дамы бэшэ!

Мүнөө үедэ хэзээхэсөөхэйһнэ
эршэтэй шангаар хүдэлмэрилжэ
шулхал. Биднэй зорилго хадаа
нэгшье үдэр ба час удаарангүй-
гөөр үндэр эхэ ургасана тон һай-
наар хурмашаа абаха ба гүрэндэ
таряа тулалдаха уялгана саг бол-
оор соонь дүргэхэ ёһотойдм.
Тийнхэл биднэр хамжа галзуу
мушай дайсаные түргөөр дара-
жа һалгаха хэрэгтэһн өөдөлгөөн
арбан, аха дүүнэр, хүтүүд ба
нүхэдтэ тулалданай элбэй.

Комбайнернууд ба тракторист-
нууд, колхознигууд ба совхозой
хүдэлмэришэд, зоотехникууд, ба
агрономууд, өөдөлгөөн ажал хүдэл-
мэришэ эрхмн һайнаар абуулжэ,
Хүдэлмэришэ доскада бөшгөхтэ хүн-
дэтэ эрхэ олохын түлөө тэмсэгтм!
Трактористнууд болбол өөдөлгөөн
булад моржиде һаагүй һайнаар
хүдэлжэ, эрхэ жэлэй үндэр ур-
сыһын үндэһэ һуури болохо шара
һайнаар элдүрхлын хажуугаар,
горичин дудал бүхэниһе тамна-
ха ёһотой. Комбайнернууд бол-
бол алтарша шара тархалангай
далай соо ороод абахада өөдөл-
гөөнэ корабльнуудыһаа сүүжэ соо
16 часһаа доошо бөшөөр хүдэлжэ,
тавкислунууд-парлөөдүүднэ
жэшээ абан хүдэлмэрилжэ эрэгтэ-
тэй. Колхознигууд болбол таряа-
лан ба хадала дээрэ дүрэгтнэ
нормые заабол дүргэхэ ба үлү-
лэн дүргэхэ ёһотой. Бригадир-
нууд ба звеноводууд гүбн таряа-
лан хүдэлмэри дээрэ ажаллаа өү-
бөөр эхмнлэжэ хүдэлмэриһн ба
мори унаагай хүснэ хүсэл һай-
наар хэрэгтэһэ уялгатай. Малашад
ба һаалшад нажарай зүлгэ но-
гоон дээрэ адуу малаа шадамар
һайнаар бэлшэжэ таргалуула ба
һү тоһо элбөгүүлжэ эрэгтэй.

Хүдөө нутагуудта партилла
организацинууд. МТС ба совхозууд-
тай политотделнууд болбол агит-
тацондо ойлгуулалтын хүдэлмэ-
ришэ эсэһе-сүсэршадгүйгөөр абуул-
жа, социалистическэ мурьсөөнэй
сог зали байруулха ёһотой. Кол-
хознигууд ба трактористнууд!
Стахановска хүдэлмэриһн эрхмн
жэшээ харуулжа, Хүндэлэлэй до-
скада бөшгөхтэ хүндэтэ эрхэ оло-
хын түлөө тэмсэгтм, нүхэд!

Таряхуриялга дээрэ

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор
абтаба). Аймагай түрүү колхозууд
үбэхуриялганаа түсбье ам-
жалтатайгаар гүйсэхдөө, таряа-
хуриялгадаа оробо.

Подплатинска сельсоветэй
«Авангард» колхозой 28 член тар-
яагаа түбэрлэжэ хадажа захи-
лаа. Эднэр 18 гектар таряа сер-
пээр хадаад байгаа.

Тэршэлэн Хара-Шабэрай сомо-
ной «Победитель», «Путь Октяб-
ря» колхозууд тархалдаа һагар
ороһонь.

С. КОНОВАЛОВ.

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба).
Гурулын сельсоветэй Ждановай
нэрэмжтэ колхоз таряхуриял-
гадаа эмхитгэтээр эхилжэ, түрү-
шынгээ 25 бугал табила.

Мүн «Мартын 8» ба «XVIII
партсөөд» колхозууд таряагаа
түбэрлэжэ хадажа захилаһн. Энэ
колхозууд тархалдаа хүдэ болон
болонхой. Энэ тархалтын хүдэл-
мэриһн түсбэ зохиолдожо колхоз-
ник бүхэндэ мэдээжэ болоһон бай-
на.

А. МИХАЛЕВ.

Комбайнернуудай уялга

Тархалатай машинно-тракторна
станци комбайнуудайнгаа бүхн
заһабарилгы амжалтатайгаар
дүргэһэн байна. Комбайн заһа-
барилшадтай дунда дэлгэрхөн со-
циалистическэ мурьсөөнэ комбай-
нернууд Петр Григорьев («Крас-
ная Заря» колхоз), Василий
Матвеев (Сталинск нэрэмжтэ
колхоз), Андрей Болонев (Моло-
тов нэрэмжтэ артель), Ксения
Катаева («Игитан» колхоз) гү-
шад үдэр бүр 200 шахуу про-
цент үгэжэ, түрүү һуури эзэлһэн
байха юм.

Нүхэр Григорьевай хүтэлбэрлэ-
дэт 12 хүнөө бүртхэн брига-
дынхал 11 трактор ба гурбан мо-
лотиска заһабарилла.

Мүн энэ МТС-эй дэргэдэ 12
штурвалнууд бэлдхэгдэһэн бай-
на. Тийн эднэр комбайн ба
тракторнуудай заһабарилга дээрэ
унаһан малтайгаа абангуйгөөр хү-
дэлмэрилжэ. Жэшээхэлэ штур-
вальнууд Семеновска, Чистяко-
ва, Иванова гэһн заһабарилгын
үедэ үргэжэ 150 процент үгэжэ
байна.

Мүнөө эдэ комбайнернууд ба
штурвалнууд таряхуриялга дээрэ
үйлэлбэриһн үндэр бүтээс-
гүүднэ тулалда гэһн уяланууды
абалхай. Молотовой нэрэмжтэ
артельн комбайнер Андрей
Болонев өөрыһнэ комбайнаар 400
гектар таряа хадаха уялга абаа.

СССР-эй Наркомзэм ба НКЗ-гэй

Политуправленидэ

Няхтын аймаг СССР-эй Наркомзэмэй дамжуулгын Улаан Туг абаха кандидат болоо

СССР-эй Наркомзэм ба НКЗ-гэй Политуправ-
лени болбол үндэр ургасын түлөө Бүхэсоюзна соци-
алистическэ мурьсөөнэй хурянгы дүнгүүднэ хаража
үзөөд, мурьсөөнэй условиуудтайзохилдуулан ССР
Союзай Газартархалангай Арадай Комиссаридад
дамжуулгын Улаан Туг ба мунгэн шангуудыһаа абаха
кандидатта Бурят-Монгол АССР-эй зүгһөө:

КЯХТЫН АЙМАГ орохо байна гэжэ тоглобо,
тэрэ хадаа хабарай тархалын түсбье 107 процент
дүүргэһэн байгаа.

Няхтын аймаг болбол үнэгэршэ жэлтэй жэ-
шээлбэл тархалыһаа талмай нилээд эхэ болгоһон
ба колхозуудта адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй тү-
сбье дүүргэхэ талаар һайн жэшээнүүднэ ха-
руулан байха юм. (ТАСС).

Түрүүшын 20 гектар хуриялдаба

ТАРБАГАТАЙ. «Красная Заря»
колхоз аймаг соогоо түрүүлн тар-
яхуриялгадаа эхилэ. Хуриялгын
түрүүшын үдэр гурбан жатка хү-
дэлмэрилжэ, һагар нэгэ комбайн
гараһар харааладана. Энэ тү-
рүүшын 20 гектар тархалан ха-
дагдаа.

Талханай боолто уялын тулаа
үлэн үбхэн суглуулагдажа байна.
Энэндэ 5 эхэнэр хүдэлмэрилнэ.
Энэ үбхэн хадаа талханай боолто-
ло тус аймаг дотор түрүүшынхээ
хэрэгжэгдэбэ.

П. ЛОВЦОВ.

Үбэхуриялга дээрэ

«Красный Партизан» колхоз
(Прибайкальска аймаг) үбэху-
риялгадаа һагар дүүргэхэ байла.
Мүнөө эдэ түрүүлгэ ба шуты
бургаалангай оройе сабаната
абуулагдажа байна. Колхознигууд
Александров ба Перов гэһн дү-
рлэлгэ дээрэ үргэжэ 150—200
процент үгэвэ.

Мүн энэ колхоз шэмэтэ тэжээл
бэлдхэгтэ ба силос дарагыһаа
түсбүүднэ эршэмтэйгээр гүйсэ-
хэжэ байна. Мүнөө эдэ 100 тон-
но силос дарагдаба. Гадна түсб-
үүдэ галуур 2 тонноһоо дөшөө шэ-
мэтэ тэжээл бэлдхэгдэһэн байна.

Вера ВМЧ.

Закаменай аймагай Үлэгшнэй
сомоной Калининск нэрэмжтэ ар-
телиһн членүүд адууна мануу-
таа элбөг дэлбэг тэжээл бэлдхэ-
жэ байна.

Нүхэр Радна Очировай хүтэлбэ-
рилгэ залуушуудай звеногой чле-

нүүд бараһаа шахуу нормонуу-
даа үлүлэн дүүргэнэ. Үбхэ саб-
шадд Очирова, Забайдалова,
Дамдинова, Балданова ба бүсэл
нормонуудаа саг үргэжэ үлүлэн
гүйсэхдөөр байна.

Хэзээшье бэлэн

Сэлэнгын аймагай Тамчын со-
моной Молоотовой нэрэмжтэ арте-
лиһн членүүд мүнөө жэлдэ 1025
гектар оролоо культура хурияла-
хы. Тийн энэ колхоз таряху-
риялгадаа бэлдхэгтэ эршэмтэй-
гээр дүүргэбэ. Колхоздо бии бай-
гаа табан жатка һайн пшартай-
гаар заһабарилла. Мүн тархалтын
хүдэлмэришэ хэрэгтэһн тулаа
гурбан косилка заһабарилһан бай-
на.

50 серп, 50 тармуур, 50 тэргэ,
40 комут тоног тэжэ мэтнүүд
бэлдхэгдэжэ бэлэн болоо. Ороһоо
зөөжэ 30 хайрсаг, 250 шэмэтэ ба-
лэдхэгдэхэй.

Ц. РОДИОНОВ.

Советскэ Информбюроһоо

Августын 13-ай үдэшын мэдээсэл

Августын 13-ай түрүдэ манай
сэрэгүүд Клетскийгай оршондо.
Котельниковһээ зүгн-хойтуур,
мүн тэршэлэн Минеральны во-
ды, Чернесск, Майкоп ба Красно-
даргай оршондо байлаануудыһаа
дээрэ дээрэ дайсанай 100 гаран
хүдөөр үлөө. Н-ска частинн тал-
киснууд дайшалхы абууланууд-
дайһаа 5 үдэр соо 47 немешка
танк, яоган сэрэгтэ тэһэн 14
автомашина, 10 мотоцикл ба 300
хүртэр гитлеровчуудыһаа үгн хэ-
һэн байна.

Августын 12-то манай авиацин
частнууд фронтын элдэб участо-
гүүд дээрэ 60 немешка танк, сэр-
г ба ашаанууды тэһэн 200 гар-
ан автомашина, 45 повозко, го-
рючитай 5 автодистерэ үгн хэ-
һэн ба гэмтэһэнһээ гадна, поле-
вой ба зенитнэ артиллерийн 11
батареин буудалта дараһаһан,
дайсанай 3 батальон хүртэр яоган
сэрэгүүднэ тархан сохихон ба зар-
им хүбинь үгн хэһэн байна.

Клетскийгай уруурхн оршондо
тоогойнгоо талаар булюу хүсэтэй
дайсанай байлаанууд болоо. Аха-
лашца лейтенант Милославск
гүшын командалга доро яоган
советскэ боёчууд дайсанай яоган
сэрэгтэй батальоние атаковалһан
ба шарбаса сохихон байна. 150
немешка солдат ба офицер үгн
хэһэн. Профийнүд буяан абтаа.
Нэгэ участок дээрэ пулеметчик
нүхэр Деркач гэһн шэз зоригтой-
гөөр тулалдаһан байха юм. Тэрэ
болбол хоер хүлөө минын түгэр-
хэйгөөр шархатабшье һуушын-
гэ пистон хүртэр буудалжа бай-
ба. Тус байлаандаа нүхэр Деркач
45 немешке үгн хэв. Үдэрэй түр-
ш соо советскэ летичигүүд агаар-
гай байлаануудта 7 немешка са-
молетые унагаһан ба аэродро-
мууд дээрнэ 13 самолетынь үгн
хэһэн байна.

Котельниковһээ зүгн-хойтуурхн
оршондо манай сэрэгүүд дайсан-
тай үсэд шантэ байлаануудыһаа

Воронежой оршондо манай сэр-
эгүүд нэгэ-һууриһаа газарыһаа эзэл-
һэн ба 75-дахн немешка яоган
сэрэгтэй ливизини 222-дохн яоган
сэрэгтэй полкые бута сохихон
байла. Советскэ летичигүүд үдэрэй
турша соо батальон хүртэр яоган
сэрэгтэ, 8 танк, 36 автомашина
үгн хэһэн, домо хэрэгсэлтэй скла-
тэһэн ба дайсанай 5 артилле-
рийскэ ба 4 минометно батареин
буудалгы дараһаһан байха юм.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Нийтын гуримай бүлэгтэй членүүднэ Бурят-Монгол
АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ Президиумэй Хүндэлэлэй
Грамотануудаар шагнаха тухай

Нийтын гуриме сахилгада
элибхитэйгээр хабзадалсаһанайһа
түлөө Бурят-Монгол АССР-эй Вер-
ховно Советэй Президиумэй Хүндэ-
лэлэй Грамотануудаар шагнаха:
1. Яковлева Ксения Колестра-
говнае
2. Киселева Прасковья Анто-
новнае
3. Филиппова Нина Макаровнае
4. Фролов Егор Федоровиче
5. Детловский Митрофан Акимов-
иче.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшэ
Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарин уялгы
дүүргэжэ Г. БАХАНОВ.

Улан-Удэ, Советүүдэй Байшан.
1942 оной августын 12.

Дайлалдажа байгаа Агаарай-Сэрэгтэй Флот

Н-ска парашютна десантна часть болбол дайсанай тылдэ ябуулгаа хэжэ байһан партизанска отрядые номо хэрэгсэл, хубсаһа хунар, эдгэ хоол,
медикамент ба литератураар хангахын зорилгоор Н. гэжэ оршондо десант буулгаха гэхэн даалгавари абаба. Сагай уларилай хэсүү бэрхэ байбашье һаань
баатар зоригто десантнузууд дайшалхы зорилгобо амжалтатайгаар бэлдүүлһэн ба фашистка булимтарагшадые үгн хэжэ тушаа партизануудтай хам-
таран хэдэн ябуулануудыһаа хэһэн байна. Энэ зурагууд дээрэ—дайшалхы нийдэлгынгээ урда тээ тактическиа һуралсал хэжэ байһанын харуулагдана.

★ ★

★ ★

★ ★

Самолетто авиадесантна бүлэгы һуу-
галга.

Самолет десантыне буулгаа.

Бүлэгтэй командир газарта бууһан десант-
нигуудта дайшалхы зорилгыһаа тайлбарлан
хэлэһэ байна.

Парашютистууд-автоматигнууд атакала
орожо ябаа.

А. Редкиев фото (ТАСС-ай фотохрестко).

